Openbaar Zaaknummer: Z/23/141514

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beslisnota gemeenteraad toekomst zomerinzameling gft

Datum: 14-12-2023

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit: Stoppen met de zomerinzameling van gft

Aanleiding
Na een pilot van 3 jaar heeft u als raad in 2022 besloten tot zomerinzameling van gft. Dit houdt in dat in de maanden juni, juli en augustus gft niet standaard 1x per 2 weken wordt ingezameld, maar wekelijks.
De afgelopen jaren is de arbeidsmarkt voor Dar steeds moeilijker geworden. In de zomer van 2022 gaf Dar aan dat zij de uitvoering mogelijk niet meer rond kreeg in de daaropvolgende weken. De gemeenten hebben met klem verzocht de inzameling volgens planning uit te voeren. Uiteindelijk is Dar in staat geweest de zomerinzameling uit te voeren maar heeft hierbij ook kantoorpersoneel bij moeten inzetten. Sindsdien is er continue overleg geweest tussen Dar en de gemeenten. Dar heeft hierbij aangegeven dat wat ze in 2022 van het personeel gevraagd heeft teveel is geweest.
Een herhaling van deze situatie willen zij uiteraard voorkomen. De zomerinzameling valt logischerwijs samen met de zomermaanden, een periode waarin ook het personeel per roulatie met verlof gaat. De reguliere inzameling blijven verzorgen is al een uitdaging. Daar komt nog bij dat in dezelfde periode Dar al wat extra’s vraagt van haar personeel omtrent de werkzaamheden rondom de Vierdaagse en Zomerfeesten. Dit betekent al genoeg uitdaging in deze periode, dus een stap extra vragen van het bestaande personeel om de zomerinzameling te verzorgen is niet wenselijk.
Dar gaf ook aan dat de vooruitzichten voor komende jaren niet veel beter zijn. Als gemeente hebben we aangegeven dat voor het succes van de servicemaatregel voorspelbaarheid richting inwoners zeer belangrijk is.
De gemeenten hebben dan ook verzocht aan Dar om zo snel mogelijk duidelijkheid over 2023 te geven. Begin 2023 heeft Dar aangegeven dat zij de zomerinzameling in de maanden juli en augustus 2023 niet kon verzorgen. Het college van Wijchen heeft besloten om de zomerinzameling in 2023 geheel te laten vervallen en de raad hierover geïnformeerd.
De betreffende gemeenten wilden allen duidelijkheid voor de lange termijn. Dar heeft de uitdagingen en mogelijke opties voor de komende jaren in beeld gebracht. Hierbij concludeerde Dar dat zij de zomerinzameling voor (alle) gemeenten de komende jaren niet kan garanderen. Voor 2024 heeft zij al aangegeven dat zij voor alle gemeenten wederom in juli en augustus geen inzameling kan verzorgen. Ook voor de langere termijn verwachten zij dat de problemen blijven bestaan.

Dar heeft de gemeenten dan ook verzocht het verzoek tot zomerinzameling te heroverwegen en één van de alternatieven te kiezen.

Het college heeft op 7 november 2023 besloten om in te stemmen met het stopzetten van de zomerinzameling. Dit deed zij in de veronderstelling dat zij hiertoe bevoegd was. Middels de agendacommissie van u als raad heeft u laten weten dat dit in uw ogen niet correct was. Na controle bleek het inderdaad niet expliciet vermeld te staan in de

afvalstoffenverordening en had het direct ter besluitvorming aan uw voorgelegd moeten worden. Om dit te corrigeren wordt het alsnog aan u voorgelegd.
Door het nemen van een collegebesluit zijn wel een aantal stappen gezet die effect kunnen hebben op de alternatieven. Belangrijkste hiervan is dat de kosten voor de zomerinzameling in de heffingsverordening voor 2024, zoals door u vastgesteld, niet zijn meegenomen. Dit betekent dat voor eventuele maatregelen in 2024 geen dekking vanuit de heffing.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
31-01-2019	19 2 23652 Eindafrekening project omgekeerd inzamelen en evaluatie zomerinzameling en gft-inzameling bij hoogbouw. Besluit tot invoering zomerinzameling gft.
24-02-2022	21 72360 Evaluatie zomerinzameling gft afval. Besluit om de wekelijkse zomerinzameling van gft afval voor de maanden juni, juli en augustus voort te zetten.
28-02-2023	23 107544 Besluit om de wekelijkse zomerinzameling van gft in 2023 geheel te laten vervallen.

Gewenst resultaat
Vanaf 2024 te stoppen met de zomerinzameling gft

Argumenten
1.1. *Dar kan zomerinzameling niet meer uitvoeren door onvoldoende personeel.*
Door krapte op de arbeidsmarkt kan Dar onvoldoende (tijdelijk) personeel aantrekken om deze seizoens-afhankelijke inzameling te verzorgen. Zij is daarom niet in staat deze inzameling uit te voeren.
Voor de zomerinzameling zijn tijdelijk extra chauffeurs nodig. Deze kunnen niet permanent in dienst worden genomen aangezien zij niet het hele jaar door nodig zijn.

1.2 *Dar heeft alle redelijke stappen genomen om op zoek te gaan naar voldoende personeel.*
Dar heeft zich ingespannen om chauffeurs te vinden (zie bijlage: maatregelen Dar aantrekken extra chauffeurs). In de huidige krappe arbeidsmarkt zijn echter geen/onvoldoende chauffeurs te vinden die deze tijdelijke inzameling kunnen verzorgen. Daarnaast heeft Dar mogelijke commerciële partners benadert om te kijken of zij de benodigde extra capaciteit kunnen leveren. Ook deze partners zijn niet in staat de benodigde capaciteit te leveren.

2.1. *Geen redelijke alternatieven*
Er zijn geen redelijke alternatieven die Dar kan verzorgen die recht doen aan de oorspronkelijke uitgangspunten bij invoering van zomerinzameling van verhoogde service tegen acceptabele kosten.

2.1.1. Alternatief: Hele jaar door wekelijkse inzameling van gft
Deze optie zorgt voor een verhoging van de inzamelkosten van ruim 276K, ruim 15 euro per aansluiting, voor een servicemaatregel. Deze servicemaatregel resulteert niet in

extra kilo's gft. Door de extra vervoersbewegingen is er enkel sprake van een negatieve milieu-impact. In haar brief geeft Dar al aan dat deze optie niet op korte termijn voor alle gemeenten tegelijkertijd gerealiseerd kan worden. Door de keuze van gemeente Beuningen voor dit alternatief kan Dar dit niet in 2024 ook voor gemeente Wijchen faciliteren. Inschatting is dat dit wel in 2025 gerealiseerd kan worden.

2.1.2 Alternatief: Verhogen van vergoeding van de gemeente aan Dar.
Door Dar meer financiële ruimte te geven kan zij mogelijk capaciteit wegkapen op de markt. Dit zou betekenen dat de kosten over de hele linie (structureel) stijgen, ook voor de andere fracties. Daarnaast is er geen zekerheid over de benodigde verhoging en de termijn waarop dit effect kan hebben.

Tegenargumenten en risico's
1.1.*Dar kan de zomerinzameling niet voor alle gemeenten, die dit verzoeken, uitvoeren.*
Mogelijk kan zij dit wel voor 1 of enkele uitvoeren. De overige gemeenten hebben een alternatief gekozen. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat Dar wel een zomerinzameling kan verzorgen voor enkel Wijchen. Omwille van de samenwerking binnen Dar wordt geadviseerd niet deze route te bewandelen.

2.1 *Door het laten vervallen van de zomerinzameling wordt serviceniveau naar inwoners verlaagd.*
Hoewel onwenselijk wordt hierbij wel aangesloten bij de norm binnen de rest van Nederland. Slechts enkele tientallen gemeenten kennen een vorm van zomerinzameling. De ruim 300 overige gemeenten kennen een vergelijkbare frequentie van inzameling.

Financiële gevolgen
Op basis van het collegebesluit is in de heffingsverordening de afvalstoffenheffing aangepast t.o.v. het tarief in de begroting 2024. De kosten voor zomerinzameling niet langer meegenomen in de heffing. U als raad heeft in december met deze verordening ingestemd. De opbrengst van de afvalstoffenheffing dekt daarom geen servicemaatregelen m.b.t. overlast in de zomer.
Voor maatregelen in 2025 kunnen de kosten weer opgenomen worden in de tariefberekening.

Communicatie
Na het collegebesluit op 7 november is gecommuniceerd over het vervallen van de zomerinzameling. Indien de raad eenzelfde besluit neemt zal hierover niet wederom over gecommuniceerd worden anders dan de al geplande communicatie richting de zomerperiode.
Indien de raad een ander besluit neemt zal een communicatieplan worden opgesteld om de wijzigingen tijdig naar onze inwoners te communiceren.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing

Geheimhouding:
Niet van toepassing

Voorstel
Advies
-